

Tartalom

- A Révai Miklós Reáliskola a két háború között
  - A főszerkesztő jegyzete
  - Divat(jamúlt? komoly)zene
  - Kollégium
  - Velencében járt az AJTP
  - Miért (nem) érdemes a nyelvtant tanulni?
  - Milyen veszélyek fenyegetik a számítógépünket?
  - A véradásról
  - Könyvajánló: A mennyeknél súlyosabb
-

A Révai Miklós Reáliskola a két háború között

Az I. világháború és az elbukott forradalom az egész országot, így az iskolát is nehéz helyzetbe hozta. Lazult a fegyelem, hanyatlott a tanulmányi színvonal. Az intézmény túlszűfolt volt: a 300-350 tanulóra készült épületben már 750 diák tanult. A reáliskolába 17 menekült tanárt helyeztek. Az igazgatói posztra a felvidéki származású Simon Miklós került. Radikálisan csökkentette a tanulólétszámot, sürgette egy reálgimnázium létrehozását, a tanulmányi színvonal emelése érdekében bevezette a felvételi vizsgát.

A tandíjfizetést, ill. -mentességet szigorú szociális és tanulmányi feltételekhez kötötték. A többség teljes tandíjat fizetett, a mentesek száma csekély volt. Érettségi után legtöbbször a mérnöki, kereskedő, katonai, jogász, orvosi pályákat választották. A szegény, de tehetséges tanulókat a szülők, a bankok, a helybeli kereskedők támogatták.

A tantestület aktívan kivette részét a tanulói ifjúság ideológiai átneveléséből. Erre szolgáltak bizonyos előadások, tantárgyak, az iskolai ünnepélyek, közös tisztelgés minden reggel a háborús áldozatok emléktáblája előtt. Az intézményt 22 éven át vezető Simon Miklós tett arra javaslatot 1921-ben, hogy az iskola vegye fel Révai Miklós nevét.

Kötelező volt a vallásosság, a templomba járás, közös gyónás és áldozás, és évente néhány napos lelki gyakorlat.

Az 1924. évi iskolareform következtében létrejött a reálgimnázium. Bizonyos tantárgyak óraszámja csökkent, másoké emelkedett, néhányat kötelezővé tettek, eltörölték az év végi vizsgákat, bevezették az ellenőrző könyvet. A diákok tanulmányi versenyeken öregbítették az iskola hírnevét, az egyetemek szívesen vették fel az itteni növendékeket. 1925. február 10-én Klebersberg Kunó gróf kultuszminiszter látogatta meg az intézetet. Az iskola akkoriban szenzációnak számító rádió adó-vevőt működtetett, később filmvetítő gépet kapott, és botanikus kert is létrehozottak.

Rendkívüli tárgyakat (német, latin, angol, gyorsírás, vívás) csekély díj ellenében lehetett tanulni.

Folytatta munkáját a Révai Miklós Önképzőkör is, melyben írogató diákok, versmondók tevékenykedtek, köztük két évig Weöres Sándor is. Ők rendezték az iskolai ünnepélyeket, azon kívül 9-10 tárgyból pályatételeket is kitűztek, főként matematikából és rajzból.

A testnevelés és az iskolai sport fejlődése egyértelműen Szóts László nevéhez fűződik. Megteremtette a testezés tárgyi feltételeit. Klubépülethez juttatta a csónakázókört, önkormányzatot szervezett az evezősöknél, alapelve volt a tömegsport, vándordíjakat, vívókört alapított, sportlétesítményekkel gazdagította az iskolát, a Tornázzunk mindennap! mozgalom elindítója.

A cserkészmozgalom, mely az intézményben az I. világháború előtt indult el és 1946-ig működött, sokakat vonzott. A felszerelést rendezvényekkel, adományokkal, öntevékeny munkával szereztek be. Az állam inkább a levanteintézményt támogatta, de ez soha nem érte el a cserkészlet népszerűségét. Az Ifjúsági Vöröskereszt szerepe a világháború alatt és után fokozódott. Az 1927/28. tanévben a ballagás már hagyomány volt. A júnialist, ezt a vidám nyár eleji mulatságot Kiskúton tartották, hogy a diákok a tanév végi felelések előtt kikapcsolódjanak. Az 1922/23.-as évben ünnepségsorozatot rendeztek az iskola államosításának és egyben főreáliskolává fejlődésének 50. évfordulója alkalmából. Dr. Lukács Károly, az

iskola korábbi igazgatója 60.000 koronás ösztöndíj-alapítványt hozott létre, melynek kamatát az évente történelemből legsikeresebben érettségiző diák kapta.

Az iskola életéhez egyre inkább hozzátartoztak az öregdiák-találkozók. Megalakult a ♦Győri m. kir. áll. Révai Miklós főreáliskola volt iskolatársainak Egyesülete♦, melynek alapszabálya nemes célokat tűzött maga elé a segíteni akarás, az iskolához tartozás kifejezésének hangsúlyozásával.

Az 1939/40. év az utolsó reáliskolai érettségi éve. Megalapozódott a középiskola hírneve, kialakult a profilja, az intézmény liberális, toleráns szelleme még ma is él.

Az 1933/34. tanévtől a főreáliskolai osztályok helyébe a reálgimnázium lépett. A politika ♦egységes, nemzeti szellemű♦ nevelést kívánt, létrejött a gimnázium, a mai gimnázium közvetlen elődje, amely 1948-ra négyosztályossá zsugorodott.

Az 1934. évi reform következményei voltak az osztályfőnöki óra bevezetése az 1. és 2. osztályban, a magatartás és szorgalom érdemjegy, magyaros diáksapka, katonás tisztelgés a tanárok előtt, kereszt kifüggesztése a tantermekben. 1938-tól erősödött a militarista, nacionalista nevelés, kötelezővé vált a levante mozgalom. A tantestület megfontolt, értelmiségihez méltó magatartásával megóvta az ifjúságot a túlzásoktól, elérte, hogy egyetlen tanuló sem játszott vezető szerepet jobboldali mozgalmakban.

Horváth Zsófia (12.B)

A főszerkesztő jegyzete

Most, hogy a városvezetés lehetővé tette nekünk, diákoknak a helyi tömegközlekedési eszközök díjmentes használatát, én is kezdem előnyben részesíteni az utazgatás eme formáját. A kellemesebb utazás illúziójától fellelkesülten még a buszmegállóban is hajlandó vagyok fagyoskodni, pedig a lakásunk tíz percre van az iskolától, a busz miatt pedig kerülni kell tennem. De az utazás minden pénzt megér.

Nem a lucskos, csúszós lépcsők, a felszaggatott bőrülések, szerelmi vallomásokkal telemaszatolt ablakok miatt. Engem az utazóközönség sokszínűsége vonz. Koruk, megjelenésük és viselkedésük alapján más-más csoportokba sorolhatjuk őket. Íme:

Vannak ugye a diákok - a kicsik mindig zajosak, kapaszkodás nélkül egyensúlyoznak, esetleg kergetőznek. Az idősebbje többnyire semmibe meredő, üveges szemekkel álldogál az ablaknál. Látni rajta az aznapi dolgozatok számát, az órák nehézségét, és, hogy továbbra sem érti a függvény-átalakításokat. A másik típusa ennek a korosztálynak kifejezetten technikai érdeklődésű: mobiltelefonnal, sétálómagnóval, esetenként MP3-lejátszóval felszerelve vág neki a hazafelé vezető, hosszú és gyötrelmes útnak.

A huszonéves lányok feltűnése ritka: ha mégis látni párat, szinte biztos, hogy csapatostul nevetgélnek valami pasiügyön az egyik sarokban. Felnőttek közül csak elvétve látni aktatászkás-fekete kabátos urakat, jellemzőbb a bevásárlószatyrot vonzó családanya, két civakodó gyerekekkel.

Utánuk következnek az idős nénikék. Bármilyen hihetetlen, ők alkotják valamennyiünk közül a legsokszínűbb csoportot. A rokonszenves, joviálisan mosolygó matrónáktól kezdve egészen a rikító hajszínű, örök vampokig. Van, aki kifakad, hogy miért nem adjuk át nekik a helyünket mi, önző fiatalok (akiknek még erős a lábuk, nincs reumájuk, de lusták és semmirekellők), és van, aki azt nehezményezi, hogy rögtön felpattanunk, mondván, hogy ők még azért nem olyan öregek, hogy mások segítségére szoruljanak (De azért lelkesen szidják a többi udvariatlan "mai fiatal").

Az idős bácsiknak két kategóriája van: akik mellett ott ül a legjobb barátjuk (ők általában a meccset elemzik, vagy politizálnak), és akik mellett - valamilyen oknál fogva - nem mer senki helyet foglalni (ennek kimondottan érzékszervi indokai vannak).

Belegondolva, kész felüdülés iskola után, a rengeteg ismerős arctól búcsúzva vadidegenek magánéletébe bepillantani. Ilyenkor "nagy család"-érzésem támad: ott éljük egymás szeme előtt a saját kis életünket - vagyis nem vagyok egyedül. A rohanást valamelyest lelassító utazáskor rádöbbenek, milyen lehet igazán

embernek lenni. Hibákkal, mindennapos problémákkal, csendesen vagy lármázva. Arra gondolkodom: bár még nem értem haza, már otthon vagyok.

- em -

Divat(jamúlt? komoly)zene - Interjú a győri Liszt Ferenc Zeneiskola tanárával

A tizenéves korosztály életét nagyon is meghatározza a zene. Ez szabja meg a szórakozóhely kiválasztását, olykor a baráti társaságot, és kihat az életmódra is. Ugyanakkor mind több ismerős névvel és arccal találkozom a Révaiban, akiket az elmúlt évek során a zeneiskolában ismertem meg, esetleg hallottam őket játszani. Vajon van-e létjogosultsága a komolyzenének a könnyűzene mellett napjaink fiatalságának életében?

A Liszt Ferenc Zeneiskola tanárai készségesen rendelkezésemre álltak egy-egy óra után. Először a kezdetekről beszélt Szakács Erika igazgató:

- A gyerekek képességeit már az óvodákban felmérjük, azután értesítjük a szülőket, ha csemetéjük zenei képességeit fejleszthetőnek ítéljük - kezdte a szolfézsszakos tanárnő.

- Előfordulnak olyan esetek is, mikor a szülő szeretné ide járatni gyermekét, vagy azért, mert korábban ő is látogatta intézményünket, vagy, mert éppen nem volt része zenei képzésben. Az 1-2 éves előkészítő során a szolfézs alapjait tanulják meg: elsősorban a kottaírást és -olvasást, elméleti ismereteket. Eztán választanak hangszert.

- Minden tárgy hangszer - mondja Legoza Gábor, aki ütőt tanít az iskolában. - Ezek a hangszerek - dob, marimba, a legkülönbözőbb zajkeltő eszközök - nagyobb szabadságot nyújtanak a növendékeknek. Viszont abból a szempontból nehezebb az ütősök helyzete, hogy ők közvetlenül nem érintik meg a zeneszerszámot: a zongoristák, fúvósok, gitárosok mind fizikai kapcsolatban állnak a hangszerükkel, ami a zenéhez is közelebb hozza őket.

- 1100 nebulóból jelenleg mintegy háromszázötvenen tanulnak zongorázni. Ennek az lehet a fő oka, hogy a zeneirodalom jelentős részét teszik ki zongorára komponált művek. Ezért az iskolának is szinte szimbólumává vált e hangszer. Persze mindig vannak ún. divatszakok, mint most a fuvola-, ütő- és gitárszak, ahol hamar részesülnek sikerélményben az itt tanulók - tette hozzá az igazgató.

- A gyerekekben megvan a vágy, hogy megszólaltassák önmagukat. Furcsa jelenségnek számít manapság, hogy hajlamosak lesznek **hózzánóni** egy hangszerhez, amellyel sokat szenvednek, holott a média és a modern világ igyekszik minden lehetőt megtenni a kényelmük érdekében. Más hallgatni, és más játszani a zenét. A zene megeleveníti az érzelmeket. Önkifejezésre bármely hangszer alkalmas, ha jól tudjuk kezelni. - válaszolt Bánki Horváth Sándor hegedűszakos tanár a kérdésre, hogy vajon miért tanulnak klasszikus zenét a mai fiatalok.

- Meg kell említeni az iskolában működő növendék-zenekarokat, együtteseket is - vonóskar, fúvóskar, ütőegyüttes és különböző kamaracsoportok -, amelyek közösségeiben azonos érdeklődésű diákok zenélnek együtt. A hasznos időtöltés mellett valóban értékes zenével ismerkednek meg, mindezt kellemes légkörben, saját korosztályuk képviselőivel együtt - mondta az igazgató.

- A városban az alapfokú zeneoktatás mellett zenei szakközépiskola és főiskola egyaránt található. A zeneértő-zeneszerető fiatalok utánpótlást jelentenek a városnak: mivel itt filharmonikus zenekar, a prózai mellett opera- és balett-tagozatos színház is működik, nem is beszélve a világhírű győri

leánykarról, lehetőségük van komolyzenét hallgatni. Az előadóművészeknek pedig közönségre is szükségük van - Pintér Ferenc tanár úr magánéneket és zenetörténetet tanít a zeneiskola idősebb korosztályának.

- Öröndetes tény, hogy közel 100 diákunk középiskolai tanulmányai alatt is vállalja zenei tanulmányainak folytatását. A továbbképzős évek óriási előnye, hogy a hangszertanulásban elért magasabb technikai tudás birtokában már komolyabb darabokat is sikerrel tudnak elsajátítani, előadni növendékeink - jelentette ki az igazgató.

Előadási lehetőség pedig bőven adódik: évente mintegy 40 házon belüli növendékhangverseny kerül megszervezésre. A gyerekek itt sajátítják el azt a szereplési rutint, a fellépés módját, amire a későbbiekben is szükségük lesz.

- Ezáltal figyelemmel kísérhetjük a tehetségek fejlődését, akiknek megmérettetést házi és körzeti versenyek biztosítanak. Három évvel ezelőtt hoztuk létre a **Legyen a zene mindenkié!** elnevezésű alapítványt, amely a zeneiskola kiemelkedő tanulóinak lehetőségeit támogatja; fesztiválokon, versenyeken való részvételt, de abban is segít, hogy ezeknek a gyerekeknek az elismerése sokszínűbb lehessen (így például könyvvel, kottákkal, kirándulásokkal, operalátogatással). A legtehetségesebbek országos versenyeken szerepelnek, ahol a tanulók előkelő helyezéseket érnek el úgy hangszeres játékból, mint szolfézból. Az Ifjú Muzikusok-fesztiválon immár 37 éve folyik a kiváló nebulók versengése - mesélte Szakács Erika tanárnő.

A zeneiskola sokoldalúságát mutatja, hogy időről időre jótékonysági rendezvényeken szerepelteti növendékeit. Hét éve az iskola is szervez ilyen jellegű hangversenyeket az egészségügy megsegítésére, a gyermeksebészet, az onkológiai osztály és az Egészséges Nemzedékért Alapítvány számára. Ünnepi koncertjeik népszerűek az iskolákban és az idősek otthonában is. A zene mindenhová örömet hoz. A tanulás eredményessége a megkérdezett tanárok egybehangzó véleménye szerint a gyakorlásra és a lelkesedésre múlik. Fontos szerepet játszik a sikerélmény, és az érzés, hogy a fellépő diákok a hangszerük és művészetük által adnak valamit a közönségnek.

Én már tizen-edik éve koptatom a zeneiskola márványpadlóját. Szerencsés vagyok, mert a tanáraink nemcsak a zenét, hanem emberséget, kitartást, szorgalmat is tanítottak nekem. Mindezt azonban a zene nyelvén keresztül.

- em -

Kollégium

Bizonyára már értesültetek iskolánk bővüléséről. A Rejtő Sándor Gimnázium és Szakképzőiskola megszűnésével a Révai megkapta a kollégiumot. Ez nagyon jó hír, hiszen iskolánk évek óta próbált diákjai számára saját kollégiumot kialakítani. A mostani 110 férőhelyből 43-at vehettek birtokba a révaisok szeptember 1-jén. Mellettük még 14 iskola képviselői költöztek be (Bercsényi, Jedlik, Deák stb.). Az intézmény igazgatója Horváth Péter, vezetője Ajtony Ákos lett. A tanulók 4-8 ágyas szobában laknak. Minden nap kötelező szilenciumokon készülnek fel az iskolai számonkérésre. Ebben nevelőtanáraik is segítséget nyújtanak, hiszen a főbb tantárgyakból kiegészítő képzést tudnak adni. A kollégium rendelkezik számítógépteremmel, ahol 11 gépen dolgozhatnak, játszhatnak. Az intézménynek saját könyvtára is van. A kötelező olvasmányokon kívül rengeteg érdekes, a tananyaghoz kapcsolódó könyv segíti a diákok felkészülését. Szabadidejüket rengeteg módon tölthetik el a kollégiumban. Az új sportpályán focira és kosárlabdázásra van lehetőség, a termekben sakkozni, csocsózni lehet. Nagyon népszerűek a DÖK által szervezett táncestek is. Minden évben

különböző versenyeken mérhetik össze tudásukat a kollégisták. Ilyenek:- tanulmányi versenyek,- városi és megyei vers- és prózamondó verseny,- szülőföld, lakóhely bemutatása a tanulók részéről,- részvétel a városi kollégiumi labdarúgó tornán.Különböző kulturális programok bővítik az ismeretszerzési lehetőségek listáját: színházlátogatás, hangverseny-látogatás, tárlatok, kiállítások megtekintése.A jövőre vonatkozó tervekről Ajtony Ákos kollégiumi vezetőt kérdeztem meg. Elmondása szerint még egy számítógépterem létrehozását tervezik. Úgy véli, a kollégium felszereltségének javítása sincs már messze. Elmondta, hogy felmerült az a gondolat is, miszerint az épület koedukáltként működne. Szerintem mi se bánnánk, ha az összes révais egy kollégiumban élne. Reméljük, sikerül ez a célt megvalósítani.

Pócza János (11. A)

Velencében járt az AJTP

Hosszas készülődés után végre eljött az a hétvége. Az út előtt várt még ránk a péntek esti koncert, Kobayashi Kenichiro vezényelésével, aki megszólaltatta a több mint 100 tagból álló Nemzeti Kórust.

A koncert után végre elindultunk éjjel 11:00 után. Az út majd 10 órás volt, pontosan éjjel 01:53-kor léptünk be Ausztriába, onnan tovább Olaszországba. Útközben egy-két megállás, kávézás, alvás. Hajnalban megérkeztünk az olasz határra és beléptünk a másik világba. Mindez pontosan 04:55-kor volt. Csodálatos levegő és még-csodálatosabb táj. A sofőröket nem is dicsérem, hiszen 8:50-kor érkeztünk a kikötőbe és 9:00-kor indult az utazás vaporettóval . Így hát volt idő gyönyörködni. A hajóút kb.1 órás volt Velencéig. Útközben sirálytetetés és szörnyű hideg egyesek szerint. De megérte! Velencében mesebeli építmények és a híres gondolasok hadának látványa várt ránk (1 óra=150 euró 6 embernek!) és a nevezetességek: Szent Márk tér, Campanile, Rialto-híd, Canal Grande, Doge Palota, Sóhajok hídjá. Este Lido di Jesolóban volt a szállás a Hotel Aldebaranban, ahol már várt minket a helyi specialitás, a pasta és a gombáshús. A hotel elé állva kevesebb, mint 100 méterre volt az Adriai-tenger.

Másnap reggel még egy kis kagylógyűjtés, és indulás egy Velence környéki szigetre, Muranóba, az üvegfűjás művészetének hazájába, ahol a gyár dolgozói kis bemutatóval készültek nekünk. Utána vásárlás a gyár ajándéküzletében (fél áron) és indulás vissza vaporettóval. Egy-két szerencsés lány még a hajót is kormányozhatta. Hazafelé még Olaszországban egy kis baleset is történt, nekünk jött egy helyi srác. Ezért plusz 1 óra késésben voltunk. De szerencsésen megérkeztünk Ausztriába 19:25-kor, majd a magyar határra . Éjjel 11:30-kor pedig Győrbe!

Miért (nem) érdemes a nyelvtant tanulni?

Miért érdemes a nyelvtant tanulni?

A magyar nyelv a finnugor nyelvek ugor ágához tartozik. A magyar kb. 14 millió ember anyanyelve. A nyelvtana nagyon összetett. Sok benne a változatosság, a sokszínűség. A szavai hangsúlyosak, szépen csengőek. A világranglistán a nyelv szépségben az elsők között áll.

A bevezetőben leírtakból is következik, hogy a magyar kis nyelvcsaládhoz tartozik. A globalizáció időszakában, amikor is az egész világra kiterjedő gazdaság, kulturális egyesülés irányába halad a világ, különösen fontos nagy figyelmet szentelni nyelvünk értékeinek megőrzésére. Legpontosabban Kölcsey Ferenc írta le, hogy miért szükséges nyelvünket jól művelni: meleg szeretettel függj a hon nyelvén! mert haza, nemzet és nyelv, három egymástól válthatatlan dolog; s ki ez utolsóért nem buzog, a két elsőért áldozatokra kész lenni nehezen fog.

Hamarosan Magyarország európai uniós tagállammá válik, egy olyan közösségbe fog tartozni, ahol minden egyes csatlakozott ország anyanyelve hivatalos nyelv. A sok tagállam számos nyelve uniós szinten kezelhetetlen, s ez a világnyelvek erősödésének kedvez. Rengeteg külföldi vállalkozás települt és települ be hozzánk, melyeknél a dolgozóknak az adott cég nyelvét kell használniuk, ezért egyre több magyar ember beszél külföldi nyelvet, és egyre kevesebb időt, energiát fordít saját anyanyelve elsajátítására. Pedig, hogy

ne olvadjunk be a népek sokaságába, meg kell őriznünk magyarságunkat, s ez csak magyar beszéddel valósítható meg. A pár nyelvtani szabály magtanulását feledtetni velünk a magyar nyelv szépsége.

Általános szóhasználatunkba egyre több külföldi szó lopja be magát. Szókincsünk bővítésével, változatos szófordulatok használatával lényegesen érdekesebbek, figyelemfelkeltőbbek lehetünk, mint jellegtelen külföldi tömegszavak használatával. Mennyivel jobban hangzik egy magyarul csengő szó! A modernizáció idején, amikor rengeteg új ipari termék jön létre, szükség lenne egy újabb nyelvújításra, ahol minden termék kapna magyar elnevezést, ahogy történt ez a 19. század elején.

A mai számítógépes világban szövegszerkesztőt használunk, ennek ellenére szükség van a nyelvtan tudására, mert a hibaelenőrző programok csak a legegyszerűbb hibákat tudják kijavítani, pl.: a magyar szavak hangsúlyozásával kifejezhető különbségeket egyetlen szuper program sem tudja érzékelni, jól kezelni.

A magyar nyelv magas szintű művelésének kultúránk megőrzésében is jelentős feladata van. A régi népdalok, népmesék olyan szavakat használnak, melyek általános szóhasználatunkban már nem szerepelnek, de e művek megértéséhez ismerni kell jelentésüket, más szavakkal azok nem helyettesíthetők.

Tehát, hogy miért érdemes tanulni a nyelvtant? Nemcsak azért, mert ez anyanyelvünk, hanem azért is, mert ezzel értékesebb emberek lehetünk, az életben könnyebben érvényesülhetünk. Kölcsey szavai szerint: Soha ne feledd, miképpen idegen nyelveket tudni szép, a hazait pedig lehetségig mívelni kötelesség.

Miért nem érdemes a nyelvtant tanulni?

A magyar nyelv a finnugor nyelvek ugor ágához tartozó nyelv. A magyar kb. 14 millió ember anyanyelve. Nem világnyelv, tanult nyelvként is kevesen ismerik. A nyelvtana nagyon összetett. Sok ékezetet használ, nehéz a szavak ragozása, a mondatok szórendje nem kötött.

A bevezetőben leírtakból is következik, hogy a nyelv ismeretével a globalizáció időszakában érvényesülni nem lehet. Magyarország az európai uniós csatlakozás küszöbén áll. Egy olyan közösségbe fogunk tartozni, melynek hivatalos nyelve az angol. Ma, amikor Magyarországra egyre több nemzetközi cég települ be, elengedhetetlen a külföldi nyelvek ismerete, ezzel szemben a magyar nyelv magas szintű művelésére nincs szükség.

Mai általános szóhasználatunkban egyre több külföldi szó lopja be magát, pl.: bacon, manager, business. A modernizáció sem kedvez a magyar nyelv újításának. Az ipari fejlődéssel létrejövő új termékek nem kapnak magyar elnevezést, pl.: DVD, CD, videó. Ebből látszik, hogy egyre kisebb szükség van a magyar nyelv használatára. Amennyiben egy-egy magyar szó helyesírásával nem vagyunk tisztában, behelyettesítünk egy másik vagy akár egy idegen szót. A mai számítógépes világban olyan szoftverek állnak rendelkezésünkre, amelyek használatával pillanatokon belül a hiányzó ismeret birtokába juthatunk. A leveleinket, feljegyzéseinket számítógépen gépeljük, szövegszerkesztő programokat használunk, melyekben helyesírás ellenőrző működik. Nem kell már sok időnek eltelnie ahhoz, hogy számítógépünknek diktálva hibátlanul írott feljegyzéseket kapjunk, ha egyáltalán munkánk során használjuk a magyar nyelvet.

Mindezekből kitűnik: a magyar nyelv művelése csak kultúránk megőrzése miatt fontos, tehát csak annak kell vele foglalkoznia, aki ezen a területen dolgozik. Másoknak felesleges energia-befektetés, mert olyan tudás birtokába juthat, mely a gyakorlatban nem használható.

Milyen veszélyek fenyegetik számítógépünket?

Manapság már szinte minden háztartásban található számítógépet, nagy részük az Internethez is csatlakozik. A világháló sok mindent elérhető közelségbe helyez, ugyanakkor veszélyeket is rejt magában.

A legismertebb ilyen kártevők a vírusok, amelyek már több évtizedes múltra tekintenek vissza. Sokféleképpen viselkedhetnek: némelyikük azonnal törli a merevlemezen található adatokat, egyesek kárt nem tesznek ugyan, csupán bosszantó üzenetekkel lepik el a képernyőt, de olyan is akad, amelyik csak egy meghatározott időpontban fejti ki hatását (pl. a Péntek 13). Elterjedtek még az ún. makrovírusok, amelyek leginkább Word-dokumentumainkat fenyegetik. Vírusokat kaphatunk e-mail útján, ezen kívül már megfertőzött állományok megnyitásakor is aktivizálhatjuk őket. Védelmet az ún. vírusölő programok nyújtanak (pl. Norton AntiVirus, vagy a magyar fejlesztésű VirusBuster).

Az Internet gyenge pontjait kihasználva jöttek létre az ún. férgek. Általános működésük a következő: e-mailben jönnek, csatolt állományként. Megnyitva ezt a mellékletet, a féreg aktivizálódik: kifejti áldásos hatását (ezek a vírusoknál már felsoroltak lehetnek), majd továbbítja magát a címjegyzékben található összes címre. Ezáltal akaratlanul is megfertőzzük legjobb barátaink gépét. A ma kapható vírusölők ellenőrzik a bejövő leveleket is, így megfelelő védelmet nyújtanak a férgekkel szemben.

A következő kategóriába tartoznak az ún. trójai vírusok. Nem véletlenül hívják őket így, a falóhoz hasonlítható működésük: egy apró programocská kerül a célpont gépére, amelyen keresztül a támadó átveheti az irányítást (pl. különböző programokat futtathat, fájlokat módosíthat, törölhet, de a lehetőségeknek csak a fantázia szabhat határt). A vírusirtók ezekkel is megbirkóznak.

Utoljára egy pár éves találmány, a spyware (kémprogram) jutott. A névből már itt is lehet következtetni a működésre, amely kb. így néz ki: az Interneten böngészés közben kerül a gépünkre különböző úton-módon (pl. a böngésző biztonsági réseit kihasználva), majd a háttérben megbújva figyeli tevékenységünket (pl. milyen oldalakat látogatunk meg, de akár a jelszavainkat is el tudja lesni), végül az összegyűjtött információkat továbbítja az Interneten keresztül egy előre meghatározott helyre, így személyes adataink illetéktelen kezekbe kerülhetnek. Védekezéshez ajánlom az Ad-aware nevezetű programot, amely azonosítani tudja ezeket a kártevőket, majd el is távolítja őket a gépről.

A fentieket összefoglalva azt mondhatjuk, hogy nagyon sokféle veszély leselkedik ránk, miközben az Interneten szörfölünk, tehát nem árt óvatosnak lenni. Ajánlatos egy vírusirtó beszerzése, amellyel legalább hetente leellenőrizzük merevlemezünk tartalmát. Azonban így sem érezhetjük magunkat biztonságban, hiszen nap, mint nap új vírusok születnek. Ezért nem árt, ha naprakészen tartjuk vírusölönket (az Internetről ingyenesen tölthetünk le 2-3 naponta megjelenő frissítéseket, amelyek az új kártevőkkel szemben nyújtanak védelmet).

Linkek:

Norton AntiVirus: www.symantec.hu

VirusBuster: www.virusbuster.hu

Ad-aware: www.lavasoftusa.com

Farkas Szilveszter (11. A)

A véradásról

Iskolánk évente többször is csatlakozik ahhoz a felhíváshoz, hogy a 18. életévüket betöltött diákok vállalkozzanak életük első véradására. Az utóbbi évtizedekben az első próbálkozást többnyire a katonaidő hozta el a fiúk számára, hiszen járt érte egy egész hétvégi szabadság aztán voltak, akik hosszú időre elkötelezték magukat, de a többség persze nem lett sokszoros véradó. A lányok beszerzése volt mindig is a nehezebb, pedig nekik sincs semmi félnivalójuk, sőt.

Időnként a média ránk ijeszt, hogy akadozik a vérellátás, kampányokat szerveznek, ilyenkor még a nagy bevásárlóközpontok is helyet adnak a véradáshoz, pedig a lényeg éppen a folyamatosság és a rendszeresség lenne.

Minden évben, főleg a második félév időszakában jelentősen megnő a 18 évesek tábora az iskolában. Ez, mint sejtethető, most nem a dohányzásra jogosultság apropóján említetik. A legutóbbi, kazinczys véradónapra alig páran jelentkeztek a Révaiból, pedig ha többet tudnátok a körülményekről, bizonyára sokan elköteleznének magukat ehhez a rendkívül humánus és mindkét fél számára előnyös hagyományhoz. Abban a reményben, hogy ez így lesz, szeretnénk közzétenni a véradással kapcsolatos legfontosabb tudnivalókat. Íme:

Minden egészséges, 18 és 65 év közötti életkorú ember adhat vért. Erre a vérellátó központokban vagy azok kiszállásos helyszínein kerülhet sor (Győrben a kórház Magyar utcai épületében, munkaidőben minden hétköznap). Véradás előtt célszerű enni (nem túl zsíros ételt) és folyadékot (sohasem alkoholt) fogyasztani, mert így a szervezet jobban reagál és könnyebben regenerálódik.

A véradást egy általános, részletes kivizsgálás előzi meg, melynek során a jelentkező aktuális állapotát és közelmúltbeli esetleges panaszait vizsgálják. Lázas állapot, bizonyos gyógyszerek szedése kizáró körülmény lehet. Vizelet- és vérminta alapján több szempontból tesztelik a szervezet állapotát, ezzel kizárják bizonyos lappangó betegségek meglétét. A vizsgált minták alapján képet kaphatunk magunk is az egészségi állapotunkról, ha rákérdezzünk a kapott eredményekre, illetve ha kérjük, hogy a később kapott adatokról postai úton tájékoztassanak bennünket. Az adatok jelzik, hogy megfelelő-e a máj működése, a donornak milyen a vércsoportja, van-e a vérben AIDS-, lues- vagy májgyulladás okozó vírus, milyen a vérsüllyedés, illetve a vér alkotórészeinek aránya. Vérnyomásmérés és általános belgyógyászati vizsgálat után állapítják meg az alkalmasságot, majd sor kerül a tényleges véradásra.

Valamelyik könyökvénába tűt szúrnak fel, és először újabb vérmintát vesznek, majd 4,5 dl egységes mennyiségű vért egy kis zsákba, amely alvadásgátló és sejtápláló oldatot is tartalmaz. Természetesen minden kellék steril, egyszer használatos, így a fertőzés veszélye kizárt. A vérvétel után pihenő következik, melynek része egy kalória- és folyadékpótló ellátás, uzsonna is. (A véradás önkéntességéből adódóan más javadalmazásra, pénzjuttatásra nem kerül sor.)

A teljes procedura általában nem tart tovább fél óránál, utána azonban még jól eshet egy kis pihenés, a szervezetnek idő kell, hogy teljesen regenerálódjon, de tulajdonképpen nem csökken a szellemi-fizikai teljesítőképesség. (Öreg véradók azt mondják, felfrissülni járnak véradáskor.) A véradás megismétlésére nőknél 4, férfiaknál 3 hónap múlva kerülhet sor, szükség esetén 60 nap után, de ha csak vérlemezket vagy plazmát ad valaki, akár hetente kétszer is megteheti. (A legalább 80-szoros véradókat minden évben egy ünnepség kereteiben is elismerik, a rendszeres véradók üdvözlőlapot kapnak születésnapjukon és a véradók napján.)

Ma már a legritkább esetben történik a vér közvetlen felhasználása, a levett vérből többnyire gyógyszerek és más gyógyászati segédanyagok készülnek (vörösvérsejt-koncentrátum, plazmakészítmények, vérlemezke-koncentrátum, albuminoldatok, immunglobulin oldatok, anti-tetanusz alapanyag, hemofiliás faktorok stb.).

A véradástól nincs miért félni. Az ember azzal a jóleső érzéssel gondolhat rá, hogy egyszerre segített másokon, és tett valamit a saját egészsége érdekében is.

Könyvajánló: A mennyeknél súlyosabb

(Kurt Cobain életrajza) Drog, zene, Kurt Cobain. Ezzel a három szóval jellemezhetnénk ezt a könyvet. A valóságról szól, tényekkel és interjúk alapján megírt események kel. A mű többek között arról is szól, hogy alakul ki a függés, és hogy lesz egy 14 éves fiúból a kábítószer rabja, majd hogy próbál megszabadulni ettől. Az énekes számaiban ez remekül visszatükröződik. Úgy gondolom, a szerzőt a könyv megírásakor az elrettentés célja is inspirálta, hogy ne legyen több a drog miatt halálraítélt tehetség. Részletes leírásokat ad az elvonás tüneteiről, a túladagolásról, levelekkel szemlélteti egy drogos érzélemvilágát, így tényleg egy olyan képet fest elénk, ami nem éppen egy lányregénybe illene. Bárkinek érdemes elolvasnia, akit érdekel, hogy ment tönkre egy huszonegyes fiú, és hogy kergette bele magát az öngyilkosságba.

Pacsi Diána (8. F)